

FÓTBÓLTUR

Ítróttur

"Expected Goals"

Hetta er eitt tað nýggjast hugtakið, sum verður brúkt fyri at meta um ein dyst. Her verður vøllurin deildur upp í lítlar puntar, sum síðani fáa eitt virðið alt eftir hvat dátainnsavningin sigur.

Í bókini hjá Christoph Biermann verður ótrúliga málið hjá Marco van Basten í EM 1988 brúkt sum dømi. Tað er tá hann fluktar bóltin í málið úr einum nærmast ógjøriligum stað.

Expected Goals hyggur so eftir øllum skotum úr sama punkti ella sama stað. Í hesum fòrinum vísur tað seg, at bara eitt av hvørjum 50 skotum úr júst hasum staðnum fara í mál. Also hevði Marco van Basten bara tvey porsent møguleika at skora.

Við at hyggja eftir hvat hvørt lið fær sínar møguleikar, ber til at kortleggja hvussu stórar møguleikar eitt lið hevur at fáa mál. Hetta skal so eisini móttroknast í hinum endanum, har hug verður eftir hvat fyri málmøguleikar móttstøðuliðið fær, og undir hvørjum umstøðum.

Greinin í bókini vísur eisini heilt greitt, at tað er størst møguleiki at skora, tá tú er tættast upp á málið. Tí er eitt skot á mál ikki bara eitt skot á mál.

Tað er munur á um tað er úr 15 metrum úr spískum, ella um tað er tætt undir málinum.

Men so einfalt er tað heldur ikki, tí hvat um tað var ein verri spælari, sum royndi við sínum veika vinstra beini? Og

hvat við verjuspælarum. Eitt skot frá brotssparksblettinum uttan verjuspælarar, so sum eitt brotsspark, er ikki tað sama sum eitt skot úr samastað, men við fleiri verjuspælarum í millum bóltin og málið. Sum vit eitt nú mangan siggja í samband við eitt hornaspark, tá bólturin dettur niður í brots-teiginum.

Tí skal aftur roknast upp á sannlíkindini, men hvør støða er øðrvísi. Tá ber bara til at hyggja at miðal tølum av einum dátasavni, ið hevur rímliga stórt grundarlag.

Virðið á eini avlevering

Tað verður eisini gjørt nógv burtúr at finna útav hvat virðið er á eini avlevering. Mangan verður víst á, at ein spælari hevur havt so og so nógv rættar avleveringar. Oftani kann ein miðverji hava næstan allar avleveringarnar rættar, men so kemur spurningurin um tað er ein mátistokkur, sum kann brúkast til nakað.

Tí um ein spælari bara spælir nærmasta mann og einki meir. Hvat er so virðið á avleveringini hjá spælaranum, ið roynir fleiri avgerandi avleveringar og hevur færri rættar, men eigur mest avgerandi avleveringina í dystinum?

Í bókini hjá Christoph Biermann verður eisini kavað í uppspælið. Í Føroyum hava vit eitt nú Atla Gregersen. Hann hevur mangan nógv rættar avleveringar, men sermerkt fyri nú fyrrverandi landsliðsliðskiparan er at nógv av av-

leveringunum eru eisini fram í vøllin.

Her verður millum annað víst á, at ein avlevering, sum er fram eftir vøllinum og tryggjar at bólturin kemur framvið spælarum hjá móttstøðuliðum, hevur størri virðið.

Eisini hevur móttøkan hjá viðspælaranum nógv at siga. Rennur framrættaði spælarin aftur í vøllin og tekur í móti, uttan at avleveringin kemur framvið fleiri móttstøðuspælarum, so er einki vunnið.

Her verður millum annað víst til umstridda miðvallarin

hjá Arsenal, Mesut Özil. Hann er ikki altíð líka væl dámdur. Fleiri halda at hann er dovin og ger ov lítið til nyttu í verjusstøðu. Tølini siga, at hann er millum teirra, sum rennur mest og hevur best eginleikar at móttaka bóltin í trongum støðum, tá bólturin verður spældur fram í vøllin. Ávísar greiningar meta hetta hava størri týðning fyri møguleikarnar at fáa mál enn fleiri aðrir eginleikar.

Dáta er ikki sannleikin – men

Niðurstøðan í bókini er at dáta verður bara ein størri og størri partur av fótíbólti, men dáta kann ikki standa einsamøll. Feløgini gera størri forarbeiði, tá spælarar skulu keypast og tá liðið skal fyrirreikast til dystin. Tíðin tá venjarin við hálvum eyga kann siggja ein spælara er farin.

Tølini siga at 56 prosent av øllum nýggjum keypum í størri deildunum í Evropa vinna sær ongantið fast pláss í sínum nýggja felagnum.

Nú fáa vit so at siggja um tøkni og dátagreining kemur at gera, at feløgini keypa spælara, sum í størri mun vinna sær

fast pláss?

Í Føroyum verður russiska dátafyrirøkkan InStat nógv brúkt. Hon gevur øll hugsandi tøl og sjónbandabrot frá dystum. Hvør ger hvat nær. Hartil verður eitt Index gjørt, sum skal vísa um ein spælari hevur staðið seg væl ella ikki.

Bókin hjá Christoph Biermann hevur fleiri dømi, har dáta ikki kann standa fyri seg, tí fótíbóltur er eitt livandi spæl við menniskjum, sum hava kenslur og vanar. Men vit nærkast tíðini, tá dátainnsavningin og dátagreiningin verður so neyv, at feløgini og venjararnir í størri mun kunnu brúka tað til at leggja taktikin til rættis.

Mett verður at næsta stig er, at spælarar koma at venja heilan í "virtual reality", við sertøkni-brillum ella í sertøkni-tykisrúmi. So langt er tøkni ikki komin enn, men í lötuni broytist fótíbólturinn nógv. Stóru tøkni-fyrirøkurnar læra frá hvørjari aðrari og leggja nú alt dáta saman. Avbjóðingin er at finna lyklatalið, sum ger at tú hevur fyrimunin, tá tú skal keypa komandi heimsstjórna.

trondur@socialurin.fo

Hvat endaði hesin dysturin?

Hetta er ein kendur landsdystur hvørs úrsligt fór kring heimin. Men klárar tú út frá hesum tølunum at avlesa hvat lið vann – og hvussu nógv? Svarið stendur niðast til høgru

Lið A – Lið B:

Spælfordiling: 52%-48%

Avleveringar í brotsteigin: 19-11

Innlegg: 22-10

Hornaspørk: 7-5

Vandamikil álop: 55-34

Vunnar taklingar: 5-1

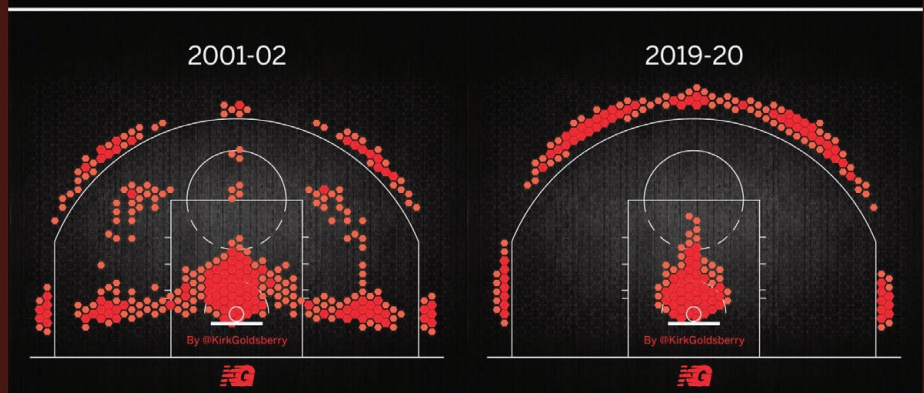
Mistir bóltar: 69-76

Skot: 18-14

Skot á mál: 13-12

THE GAME HAS CHANGED

Top 200 shot locations in the NBA, 2001-02 versus 2019-20

Tøkni hevur verið brúkt í størri mun í amerikansum ítrótti. Her sæst ávirkanin á skotstøðurnar í kurvabólti í NBA frá 2001/2002 til 2019/2020. Hetta er tey 200 støðini á vøllinum, har tað verður skotið oftast. Tað sæst eitt greitt mynstur á seinnu myndini.

SVAR:

Hatta eru turru tølini frá HM-hálvfinaluni í Brasil frá 2014, tá Týskland vann heili 7-1. Týskland er lið B. Also vann Týskland 7-1, men var á øllum hasum økjum verri enn Brasil